

RIIGIKOHUS

Avaldatud veebilehel *Riigikohus* (<https://www.riigikohus.ee>)

Avaleht > EL-i riikide pingerida näitab Eesti kohtupidamise aeglustumist

EL-i riikide pingerida näitab Eesti kohtupidamise aeglustumist

7. juuli 2025

Äsja avaldatud Euroopa Liidu 27 liikmesriigi võrdlusest selgub, et Eesti kohtud on tsiviil- ja haldusajade lahendamise kiiruselt endiselt esimese kolmandiku hulgas. Samas on tsiviilasjade menetlusaeg viimastel aastatel järjest pikenenud.

2023. aasta andmeil olid Eesti kohtud hagiga tsiviilasjade lahendamisaja põhjal kolme kohtuastme keskmisena 5. kohal – ettepoole jäid Ungari, Tšehhi, Austria ja Rootsi. Veel 2018. aastal oli aga Eesti Austria järel teisel kohal, selgub Euroopa Komisjoni avaldatud õigusemõistmise võrdlustabelist „The EU Justice Scoreboard“ [1].

Eriti silmatorkav on olnud viimastel aastatel langus esimeses kohtuastmes: 2018. aasta andmeil olid Eesti tsiviilkohtud kiiruselt 5. kohal ja 2023. aasta 9. kohal.

Riigikohtu esimehe Villu Kõve sõnul on kahjuks näha selle trendi jätkumist. „Ühiskondlikud ootused kohtutele – eriti asjade lahendamise kiirusele – üha tõusevad, samas kui kohtute pakutav õigusemõistmise teenus läheb aeglasemaks ja kulukamaks. Kuigi seda saab põhjendada muu hulgas asjade keerukamaks muutumise ja kohtunike põlvkonnavahtusega, ei lohuta see menetlusosalisi. Asju ei tohi muidugi lahendada ülejala, kohus peab leidma sobiva tasakaalu kvaliteedi ja menetlusaaja vahel,“ märkis Kõve juuni keskel Riigikogus peetud aastaettekandes [2].

Teisalt rõhutas Riigikohtu esimees, et kohtunikke ei saa sundida veel rohkem tööd tegema, kuna see ei anna tulemusi ja viib ainult inimeste läbipõlemisele. Selle asemel on vaja suuremaid töökorralduslikke muudatusi ja uue tehnoloogia laiemat kasutuselevõttu. Kõve tutvustas ka seadusandjatele mitmeid ideid, kuidas parandada kohtute juhtimist ning muuta kohtumenetlusi lihtsamaks ja tõhusamaks.

Seevastu haldusajade lahendamise kiiruses on Eesti kohtute positsioon viimastel aastatel veidi paranenud. Kolme kohtuastme võrdluses oli Eesti 2023. aastal Rootsi ja Bulgaaria järel kolmas ehk varasemast paari koha võrra kõrgemal. Esimese kohtuastme tulemuste poolest asusid Eesti halduskohtud viimati 6. kohal.

Riigikohtu esimees tunnustas halduskohtunikke tõhusa töö eest. Kuigi kohtusse jõudnud haldusajade arv suurenes aastail 2022–2024 enam kui 20 protsenti, jäi nende menetlusaeg sisuliselt samaks. Asjade arvu kasvu on mõjutanud muu hulgas rände ja vangidega seotud kaebused ning sotsiaalvaldkonna vaidlused.

Kriminaalasjade lahendamiseks kulunud keskmist aega Euroopa Komisjoni uuring ei mõõda. Küll aga on seal võrreldud rahapesu- ja korruptsiooniasjade lahendamise kiirust esimeses kohtuastmes. Kui korruptsiooniasjades oli Eesti viimastel andmetel neljandal kohal, siis rahapesuasju lahendasid meie kohtud Euroopa Liidus lausa kõige kiiremini.

Image not found

file:///data/www/www.riigikohus.ee/sites/default/files/elfinder/uudiste-migra/pildid/Riigikohtu%20kujundus.jpg

Teate sisestas:

Arno Põder

pressiesindaja

5333 9846, 730 9042

arno [dot] poder@riigikohus [dot] ee

Allikas URL: <https://www.riigikohus.ee/et/uudiste-arhiiv/el-i-riikide-pingerida-naitab-eesti-kohtupidamise-aeglustumist>

Lingid

[1] https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/policies/justice-and-fundamental-rights/upholding-rule-law/eu-justice-scoreboard_en

[2]

<https://www.riigikohus.ee/sites/default/files/elfinder/%C3%B5igusalased%20materjalid/RK%20esimehe%20%C3%9B>